Reg. No. (1) Bom. 1/1963(Th) F-89 (Thane) 19-9-63 www.vpmkacsc.in 02527-232035

विद्या प्रसारक मंडळ, किन्हवली

कार्यालयाचा पत्ता : मु. पो. किन्हवली, ता. शहापूर, जि. ठाणे - ४२१ ४०३.

वाचन म्हणजे काय ?

वाचन म्हणजे काय तर काही तरी प्राप्त करण्याकरिता केलेले प्रयत्न होय. समर्थ रामदास म्हणतात "दिसामाजी काहितरी ते लिहावे प्रसंगी अखंडीत वाचीत जावे" या कवणावरुन आपल्याला कळेल का। आपल्याला जर काहीतरी लिहायचे असेल, बोलावयाचे असेल तर आपल्याला वाचन करणे आवश्यक आहे, त्याशिवाय आपल्याला ज्ञान प्राप्त होणे शक्य नाही. आणि जर आपल्याकडे ज्ञान नसेल तर आपण आजच्या युगात तग धरु शकत नाही. संत गाडगेबाब म्हणतात जुने कपडे घाला, घरातील साहित्य विका, पण पोरांना शाळेत घाला. त्याला लिहिता आलं पाहिजे, वाचता आलं पाहिजे, तरच तो स्वतःची प्रगती करु शकेल. पुढे ते डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकरांचे उदाहरण देतात जर बाबासाहेबांच्या वडिलांनी त्यांना शाळेत घातलं नसतं आणि दाग-दागिने गहाण ठेवून वाचणयाकरिता पुस्तके आणून दिली नसती तर ते आज एवढे मोठे कधीच झाले नसते. जर तुम्हाला ज्ञान प्राप्त करायचे असेल तर अहंकार करु नका. गंगाधर पनतावणे म्हणतात **"ज्ञानाच्या क्षेत्रात अहंकार व्यर्थ असतो"** म्हणून नम्रपणे ग्रंथांच्या कूशीत शिरल पाहिजे. पुस्तकांना देखील एक सुवास असतो, जोपर्यंत आपन तो सुवास आपल्या मनामध्ये भरुन ठेवत नाही तोपर्यंत त्याचा गंध इतरांपर्यंत पोहचणार नाही. भालचंद्र नेमाडे असे [illegible]णतात "गुरे जशी चरता चरता [illegible] कुरणाकडे आपोआप जातात, त्याचप्रमाणे वाचकही एकदा वाचायला लागला की तो आपोआप आपल्या पुस्तकांकडे जाऊन पोहचतो." जर आपल्याला आपले व्यक्तिमत्व घडवायचे असेल तर व्यक्तिमत्व घडवणारे व समृध्द करणारे वाचनासारखे दुसरे साधन नाही. वाचनाने कल्पनाशक्ती चेतवली जाते आणि माणूस विचार भावनेने प्रेरित होतो. वाचन हा व्यक्तिने घ्यावयाचा अनुभव आहे. डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम आपल्या **"आदमा साहास"** या पुस्तकात लिहितात, "बच्चो और छात्रोंको इस बात के लिए प्रेरित करना चाहिए कि वो रोज एक घंटा किताब पढे. कुछ ही वर्षो में वो ज्ञान के भंडार वन जाऐंगे. लोग पुस्तक भेट करणे की आदत डाल ले. समाज एक संपन्न समाज बननेमें मदत मिलेगी."

भारतात अश्या ब-याचि व्यक्ति होऊन गेल्या ज्यांच्या व्यक्तिमत्वावर एखाद्या पुस्तकाचा प्रभाव पडला आणि त्यांचे जीवनच पालटून गेले. काही उदाहरणे झाले तर वाचन आणि पुस्तके अशा विषय आला तर आपल्या डोळ्यासमोर प्रथमतः दोनच व्यक्ति उभ्या राहतात. एक भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि दुसरे भारतरत्न डॉ. ए.पि.जे अब्दुल कलाम. डॉ. बाबासाहेब आबंडेकर यांच्यावर केळुसकर गुरुजींनी लिहिलेल्या "बुद्ध चरित्र" या पुस्तकाचा प्रभाव पडला आणि परिणीती म्हणजे बौध्द धर्मांतर होत. महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्यावर थॉमस पेन यांनी लिहिलेल्या "राईटस ऑफ [illegible] या पुस्तकाचा प्रभाव पडला आणि त्यांनी त्या काळाच्या अनेक रुढी, परंपरा यांना छेद देत समानतेचा स्विकार केला. तरुणांचे आणि प्रत्येक भारतीयांमध्ये क्रांति जागविणारे भगतसिंग यांनी तुरुंगात असतांना पुस्तक वाचावयास मिळावे यासाठी अन्नत्याग करुन उपोषण केले होते. ज्या दिवशी भगतसिंग यांना फाशी देणार तर आदल्या रात्री भगतसिंग हे पुस्तक वाचत होते. त्यावेळी तेथील जेलरने भगतसिंग यांना विचारले की, "तुला तर उद्या फाशी देण्यात येणार आहे, मग त्या पुस्तक वाचण्याचा काही उपयोग होणार नाही." त्यावेळी भगतसिंग जेलरला म्हणाले की, माझ्या वाचनातून अनेक भगतसिंग जन्माला येतील. एवढा दृढ विश्वास भगतसिंग यांना होता. अब्राहम लिंकन हा तर पुस्तकवेडा माणुस होता. एकदा तर शेजाऱ्याकडून घेतलेले पुस्तक पावसात भिजल्याने त्या पुस्तकाची मजूरी म्हणून पुस्तक देणाऱ्याकडे काम केले. मराठीतील पद्मा गोळे नावाची लेखिका होती. मृ[illegible] काही मिनीटांवर असतांना त्यांना उठता, बसता येत नव्हते. त्यामुळे त्या झोडून शेवटी पुस्तकाची एक एक पाने फा[illegible] वाचत असत व पुस्तक वाचताना मरण पावल्या. काही लो[illegible] ईश्वराला मानणारी आहेत. ती आस्तिकवादी धर्मावर असलेली पुस्तके वाचतात जी लोक नास्तिकवादी आहे ते नास्तिकवादी पुस्तके वाचतात पण असे म्हणावेसे वाटते की आपण आस्तिकवादी ही वाचू नये व नास्तिकवादीही वाचू नये तर आपण जगण्याला विसरु नये असे वाटत असेल तर लिहिण्यासारखे काहितरी काम करा किंवा वाचण्यासरखे तरी लिखाण करा.

प्रा. नितीन महेंद्र चवरे।
ग्रंथपाल
कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय किन्हवली

थोडे महत्वाचे

[illegible]

वास्तु-कलश मुहूर्त

१ (१२.३५ पर्यंत), ३ (१०.१० पर्यंत), ४ (८.२५ पर्यंत)

विवाह मुहूर्त

१ (१२.३३ पर्यंत) ८ (२६.०० पर्यंत), १६ (२०.५० पर्यंत) १७ (१२.३३ नंतर),

पंचांग २०२१ | श्री शालिवाहन शके १९४३, प्लवनाम संवत्सर, विक्रम संवत २०७७
सप्टेंबर २०२१ | श्रावण - भाद्रपद | दक्षिणायन

सप्टेंबर	तिथी	समाप्ती	नक्षत्र	समाप्ती	योग	समाप्ती	करण	समाप्ती
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

राशिभविष्य - सप्टेंबर २०२१

मेष : [illegible]

वृषभ : [illegible]

तूळ : [illegible]

वृश्चिक : [illegible]